

**PUBLIEK
ONTWIKKELBEDRIJF**
REKS

Strategisch plan 2026 - 2032

Publieksversie

Inhoud

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	5
2. Context.....	7
2.1 Publieke doelstellingen.....	7
2.2 Positionering.....	7
2.3 Externe ontwikkelingen.....	8
3. Missie, visie en ambitie.....	12
3.1 Missie.....	12
3.2 Visie.....	12
3.3 Ambitie en doelstellingen.....	12
4. Strategische uitgangspunten.....	14
4.1 Regionale binding.....	14
4.2 Maatschappelijke waarde.....	14
4.3 Innovatie.....	14
4.4 Participatie.....	16
5. Governance en organisatie.....	19
5.1 Rollen van AvA, RvC en directeur-bestuurder.....	19
5.2 Organisatie.....	20

Samenvatting

Publiek Ontwikkelbedrijf REKS werkt voortvarend aan de ontwikkeling van energiehubbs in Hart van Brabant. Wij staan voor minimaal 50% lokaal eigendom en geven met de opbrengsten een (duurzame) boost aan de regio – onder meer via het Regionaal Klimaatfonds.

Onze energiehubbs versterken de regionale energiezekerheid, bieden een alternatief voor fossiele brandstoffen en leveren een bijdrage aan het verminderen van netcongestie. De winsten zijn volledig voor de regio, voor een deel via het Regionaal Klimaatfonds REKS. Participatie staat vanaf het begin voorop: proces- én financiële participatie, afgestemd op gebied en belanghebbenden.

Context

De energietransitie en klimaatadaptatie zijn in Hart van Brabant aan elkaar verbonden. Dat is uitgewerkt in de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS). De regio heeft een publiek bedrijf opgericht om de REKS-doelstellingen te realiseren, en de opbrengsten van duurzame energie in de regio te houden: Publiek ontwikkelbedrijf REKS (POB REKS). Sinds de oprichting in 2023 zijn de werkwijze en ambities van POB REKS helder geworden. De strategische keuzes die hiervoor nodig zijn staan in dit Strategisch Plan 2026–2032, dat op 8 april 2026 is vastgesteld door de AvA.

Strategie

De strategie van POB REKS kent de volgende hoofdlijnen:

- 1) Integrale gebiedsaanpak met duurzame energie–economie–ecologie in balans;
- 2) Borgen van minimaal 50% lokaal eigendom;
- 3) Slimme combinaties van energie-opwek, -opslag en vraagsturing om de businesscase te verbeteren en netbelasting te beperken;
- 4) Gericht investeren in maatschappelijke waarde en klimaatadaptatie;
- 5) Toepassing van technologische en sociale innovaties.

1. Inleiding

1. Inleiding

Sinds de oprichting in juli 2023 heeft Publiek Ontwikkelbedrijf REKS (POB REKS) hard gewerkt aan het realiseren van zijn doelstellingen. Inmiddels is de werkwijze uitgekristalliseerd en is duidelijk geworden welke strategische keuzes hiervoor nodig zijn. In dit strategisch plan staat beschreven wat de missie, visie en ambitie is van POB REKS en hoe POB REKS deze visie wil realiseren.

Hoofdstuk twee beschrijft de context waarin POB REKS werkt. Hoofdstuk drie bevat de missie, visie en ambitie. In hoofdstuk vier zijn de strategische uitgangspunten beschreven. Hoofdstuk vijf tot slot beschrijft de governance en organisatie.

2. Context

2. Context

Publiek Ontwikkelbedrijf REKS B.V. (POB REKS) is opgericht door acht gemeenten in Hart van Brabant en het Energiefonds Brabant (EFB). POB REKS heeft als doel een deel van de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS) uit te voeren, namelijk het opwekken van duurzame energie.

2.1 Publieke doelstellingen

Voor 2030 willen de gemeenten in de regio 1 TWh duurzame elektriciteit produceren, wat genoeg is voor het verbruik van ongeveer 350.000 tot 400.000 huishoudens. Omdat de regio de energietransitie koppelt aan klimaatadaptatie, vormt het definitieve bod voor de REKS 1.0 (vanuit het klimaatakkoord) het startpunt voor beide opgaven.

POB REKS richt zich op het realiseren van de energietransitie in de regio (met uitzondering van Waalwijk). Tegelijkertijd is het Regionaal Klimaatfonds opgericht. Dit fonds wordt gevuld met de verwachte rendementen uit POB REKS om lokale klimaatprojecten van de gemeenten te financieren, passend bij de Regionale Klimaatagenda van de REKS.

2.2 Positionering

2.2.1 Uniek concept

POB REKS is uniek in Nederland: een privaatrechtelijke organisatie met uitsluitend publieke aandeelhouders. Hierdoor kan POB REKS in het verkennen, initiëren en voorbereiden van projecten publieke belangen centraal stellen, in plaats van alleen commerciële. De organisatie richt zich op vier pijlers:

1. **Energieopwekking en netcapaciteit:** de focus ligt op het opwekken van energie, lokaal gebruik en zo slim mogelijk omgaan met het elektriciteitsnet.
2. **Klimaatdoelstellingen:** naast de financiële afdracht aan het Regionaal Klimaatfonds, integreert POB REKS lokale klimaatopgaven (zoals waterberging en verdroging) direct in de projecten.
3. **Integrale gebiedsontwikkeling:** er is nadrukkelijk oog voor andere plannen in het gebied, zoals recreatie, natuur, en de transitie in de landbouw.
4. **Lokaal eigendom:** POB REKS borgt in de ontwikkelfase dat omwonenden en belanghebbenden actief kunnen participeren in energiehubbs.

De aandeelhouders hebben de initiatie- en ontwikkelfase van energiehub's aangewezen als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Omdat deze fase door hoge onzekerheden, voorbereidingskosten en lange doorlooptijden kent, borgen marktpartijen de publieke belangen vaak onvoldoende. Binnen de DAEB mag POB REKS proportionele compensatie ontvangen om dit wél te doen. Alleen als het maatschappelijk noodzakelijk is (bijvoorbeeld om 50% lokaal eigenaarschap te borgen), neemt POB REKS ook de exploitatie zelf op zich.

2.2.2 Privaatrechtelijke rechtspersoon

Er is bewust gekozen voor een privaatrechtelijke vorm, in plaats van een publiekrechtelijke. De overwegingen hiervoor zijn:

- **Afstand tot de politiek:** belangrijk voor langetermijndoelstellingen, om zo minder afhankelijk te zijn van politieke wispelturigheid.
- **Ondernemerschap:** privaatrechtelijke organisaties kennen minder bureaucratie en een efficiëntere besluitvorming, waardoor ondernemerschap beter bloeit.
- **Aantrekkelijke partner:** POB REKS straalt flexibiliteit uit en beweegt makkelijker mee met de markt, wat het een betere samenwerkingspartner maakt voor commerciële partijen.

2.3 Externe ontwikkelingen

2.3.1. Steeds moeilijker om wind- en zonne-energie te ontwikkelen

Ondanks de recente oprichting (2023) merkt POB REKS dat de ontwikkeling van duurzame energieprojecten uitdagender wordt. Dit heeft vijf hoofdredenen:

1. **Schaarste en businesscases:** de 'makkelijke' locaties zijn al vergeven. Daarbij staan de businesscases voor duurzame energie (vooral zon) onder druk door negatieve prijzen en een gebrek aan opslagmogelijkheden.
2. **Netcongestie:** projecten staan soms jaren op een wachtlijst. Oplossingen als directe lijnen en batterijen maken de ontwikkeling een stuk complexer.
3. **Maatschappelijke weerstand:** tegenstanders van wind op land hebben zich landelijk sterk georganiseerd. Dit weegt zwaar door in de lokale politiek, omdat voorstanders zich vaak minder laten horen.
4. **Ontbrekende normen:** het Rijk is er nog niet in geslaagd knopen door te hakken over definitieve milieu- en afstandsnormen voor windturbines.

5. **Subsidie-onzekerheid:** de transitie van de huidige SDE-subsidie naar een Contract for Difference (CfD) zorgt voor voortdurende onzekerheid.

2.3.2 Pas aan het begin van de elektrificatie

Naar verwachting zal de vraag naar elektriciteit in de nabije toekomst sterk toenemen. Dat heeft gevolgen op nationaal, provinciaal en lokaal niveau.

Nationaal

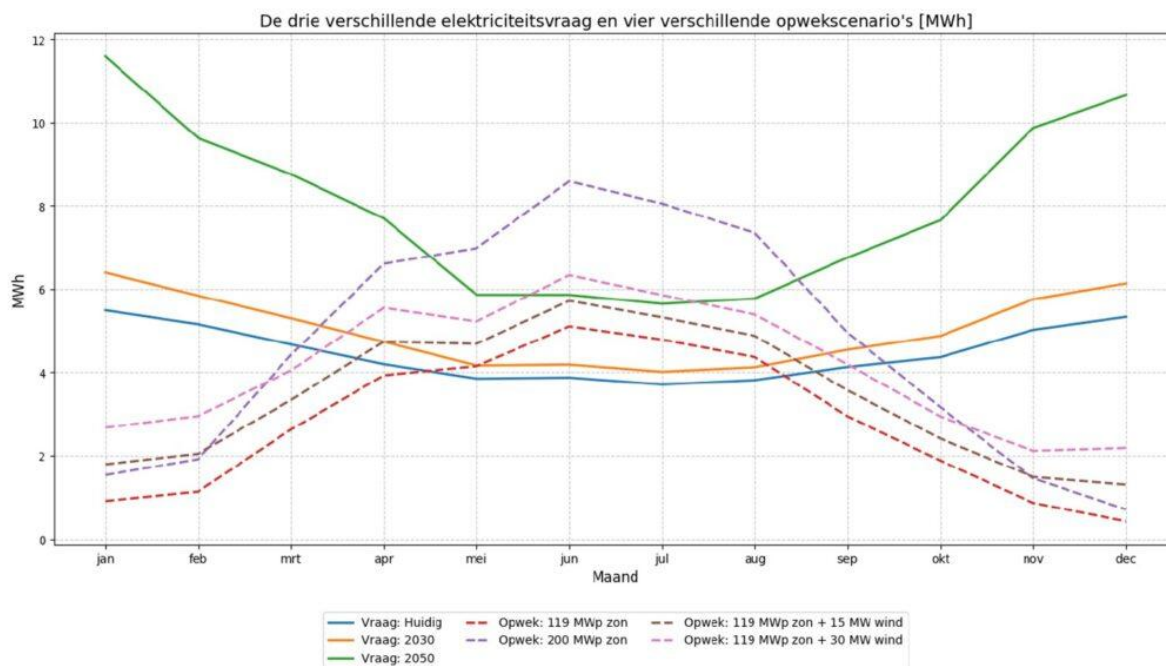
In 2023 is het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE) gepubliceerd. Hierin staat een visie voor het energiesysteem dat nodig is voor een klimaatneutraal Nederland in 2050. Voor wind op land is een belangrijke rol weggelegd: de ontwikkelpaden voorzien een indicatieve toename van opwek tot 17 GW in 2050. Voor de periode na 2030, de huidige looptijd van de REKS 1.0, is dus nog veel meer duurzame energie nodig. Het is daarom cruciaal dat ook na 2030 wind op land verder doorgroeit.

Brabants energieperspectief

In het Brabants energieperspectief 2050 streeft de provincie Noord-Brabant naar een volledig duurzaam, lokaal en klimaatneutraal energiesysteem. Omdat momenteel nog zo'n driekwart van de energie uit fossiele bronnen komt, is dit een flinke uitdaging. Om dit doel te bereiken, vormt elektriciteit uit een brede mix van duurzame bronnen de flexibele ruggengraat van het nieuwe systeem. Daarnaast zet de provincie in op een slimme regionale afstemming van vraag en aanbod en investeringen in energieopslag, zodat het elektriciteitsnet efficiënter kan worden gebruikt. Om al deze plannen te ondersteunen, wordt de uitbreiding van de infrastructuur voor elektriciteit, warmte en waterstof sterk gestimuleerd.

Elektriciteitsvraag in het gebied

Ook in Hart van Brabant zal de vraag naar elektriciteit de komende jaren verder toenemen. Er wordt al veel stroom opgewekt met zonnepanelen, maar dit lang niet genoeg voor de tijdens de winter, nu niet en in de toekomst al helemaal niet. Dit verschil is niet op te vangen met (batterij)opslag. Bovendien leidt het (nog meer) opwekken van zonne-energie tot (nog) grotere pieken op het elektriciteitsnet (zie Figuur 1).

Figuur 1 Voorbeeld jaarprofiel vraag en opwekscenari'o's

Tegelijkertijd loopt het elektriciteitsnet tegen zijn maximale capaciteit aan. Netcapaciteit blijft hiermee de komende jaren de belangrijkste beperkende factor voor woningbouw en bedrijvigheid.

Toevoeging van windenergie is essentieel, omdat dit de noodzaak van fossiele energie in dit systeem sterk verkleint en daarmee stikstof en CO₂ bespaart. Windenergie, in combinatie met opslag en een energiebron die ook levert als het niet waait, levert meer elektriciteit op en reduceert de vermogenspiek van de elektriciteitsvraag. Dit biedt ruimte voor nieuwe netaansluitingen, zonder dat het elektriciteitsnet verder verzaamd hoeft te worden.

Om ook in de toekomst een betrouwbaar elektriciteitsnet te hebben, is lokale opwek van duurzame energie met wind- en zonneparken nodig, gecombineerd met oplossingen als langdurige opslag. Dat blijkt uit onderzoek van Midpoint Brabant door TU/e-student Thijs van Hulst, in opdracht van Publiek Ontwikkelbedrijf REKS. De combinatie van wind en zon voor een stabielere opwek over het jaar en voorkomt gedeeltelijk een tekort aan lokaal opgewekte elektriciteit in de winter. Bovendien kan hiermee de netcongestie verlicht worden, wat ruimte biedt aan verdere elektrificatie, woningbouw en bedrijvigheid.

[Meer over het onderzoek en de uitkomsten lees je in dit artikel >](#)

3. Missie, visie en ambitie

3. Missie, visie en ambitie

POB REKS versnelt de ontwikkeling van energiehubbs (wind, zon, opslag) in Hart van Brabant met minimaal 50% lokaal eigendom en bestemt een deel van het rendement voor het Regionaal Klimaatfonds.

3.1 Missie

Bij Publiek Ontwikkelbedrijf REKS gaan we voor duurzame energie in de regio Hart van Brabant en werken we aan een klimaatbestendige leefomgeving. Zo dragen we bij aan een CO₂-neutraal en een klimaatbestendig Hart van Brabant met lokale, duurzame energie voor iedereen.

3.2 Visie

POB REKS ziet een energiesysteem voor zich waarin elektriciteit de ruggengraat vormt en vraag en aanbod zoveel mogelijk regionaal in balans zijn. We ontwikkelen projecten voor wind- en zonne-energie, waarbij we vraag en aanbod zo slim mogelijk combineren met de opslag van energie. Ook investeren we in klimaatprojecten in de regio. Dat doen we samen met lokale en regionale organisaties. Integraliteit is leidend en binnen de projecten koppelen we drie E's: Energie, Ecologie (klimaatadaptatie, natuur) en Economie (recreatie en verduurzaming bedrijven). Lokaal eigenaarschap vinden we essentieel voor een stabiel en duurzaam energiesysteem.

3.3 Ambitie en doelstellingen

POB REKS richt zich op het ontwikkelen en financieren van toekomstbestendige energiehubbs op de aangewezen REKS-locaties. Door in de complexe opstartfase de regie te nemen, waarborgt de organisatie een zorgvuldige ruimtelijke inpassing, lokale bewonersparticipatie en een bijdrage aan het Regionaal Klimaatfonds. Het primaire doel is om het overvolle elektriciteitsnet te ontlasten met een slimme, lokale mix van wind, zon en energieopslag. Hierdoor kunnen bedrijven ondanks netcongestie toch verduurzamen en groeien, wat direct capaciteit op het net vrijmaakt voor noodzakelijke woningbouw en maatschappelijke voorzieningen. Uiteindelijk reikt de ambitie verder en moeten deze energiehubbs als een vliegwiel voor de regio werken, waarmee direct ook breed wordt geïnvesteerd in natuur, landschap, erfgoed en de bestrijding van energiearmoede.

4. Strategische uitgangspunten

4. Strategische uitgangspunten

POB REKS heeft een aantal strategische uitgangspunten die het toepast in al zijn projecten. Dit moet bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen.

4.1 Regionale binding

POB REKS werkt uitsluitend in en voor de regio Hart van Brabant. POB REKS gaat niet weg en keert Hart van Brabant niet de rug toe omdat het ergens anders misschien gemakkelijker is om duurzame energie te ontwikkelen. Integendeel, we investeren juist in onze relaties in het gebied.

We hebben zicht op de andere ruimtelijke opgaven in het gebied, zoals de noodzaak om natuur te versterken, de transitie van het landelijk gebied, de problemen met waterberging en verdroging.

Bij deze regionale binding past dat we niet alleen naar de korte termijn kijken bij ontwikkelingen, maar ook naar de impact en passendheid op lange termijn. Ook daarom proberen we zoveel mogelijk te clusteren, sluiten we aan bij de bestaande en te verwachten vraag en houden we rekening met (te ontwikkelen) infrastructuur en gebiedsplannen van de gemeenten.

4.2 Maatschappelijke waarde

Uiteindelijk vloeit elke euro die POB REKS verdient terug naar het publiek belang. Door energieprojecten te realiseren, draagt POB REKS ook bij aan:

1. Meer duurzaamheid in de omgeving, door winst direct in te zetten voor het verlagen van de CO₂-voetafdruk en energierekening;
2. Klimaatadaptatie, door projecten te stimuleren, onder andere via de bijdrage aan het Regionaal klimaatfonds REKS;
3. Verantwoorde ontwikkeling waarbij serieus wordt omgegaan met de zorgen van mensen en het mitigeren van effecten van windturbines;
4. Natuurontwikkeling en recreatie rondom onze projecten.

POB REKS bereikt dit niet alleen door directe investeringen, maar wil juist dat zijn investeringen een vliegwiel zijn voor investeringen door andere partijen, waarmee de impact substantieel wordt vergroot.

4.3 Innovatie

Vanuit onze betrokkenheid bij de omgeving en de mensen die wonen in Hart van Brabant, investeren we in innovatieve aanpakken. Dit doen we om de overlast van windturbines zoveel mogelijk

te beperken voor mens, dier en natuur en om het maatschappelijk rendement zo groot mogelijk te maken. We hebben daar meer geld voor over dan wat strikt noodzakelijk is om het project haalbaar te maken. We maken daarbij onderscheid in technologische en sociale innovaties.

Uitgangspunt is dat we niet zelf innoveren; het gaat om de toepassing van innovatieve technieken in de regio, waarmee we bijdragen aan de doorontwikkeling en kennisdeling. Uiteraard zijn we realistisch over wat mogelijk is op de schaal van POB REKS en blijft een positieve businesscase het uitgangspunt.

Windmolens zijn een belangrijk onderdeel van de energietransitie, maar hebben ook impact op het landschap, de natuur en de mensen in de omgeving. Gelukkig ontstaan er volop technologische én sociale innovaties om die impact te verminderen, zoals alternatieve funderingen, noisecancelling turbines en apps om turbines stil te zetten bij hinder door slagschaduw. We spraken erover met Wouter Maas van ingenieursbureau Ramboll.

[Lees meer over technologische en sociale innovatie in dit artikel >](#)

4.3.1 Technologische innovaties

Voor windparken op zee worden veel technologische innovaties ontwikkeld. Dit heeft te maken met de schaal van de projecten, die veel groter is dan windprojecten op land. POB REKS streeft ernaar dat deze innovaties waar mogelijk ook op land worden toegepast.

4.3.2. Sociale innovaties

Sociale innovaties vinden we minstens zo belangrijk als technische innovaties. We verdelen deze in drie categorieën. Ten eerste werken we aan gezamenlijke energieproductie en verbruiksoptimalisatie via alternatieve netoplossingen, zoals opslag, laadpleinen en directe levering. Dit slim combineren van vraag en aanbod vraagt om zorgvuldige energieplanologie.

Ten tweede focussen we op sociale rechtvaardigheid. Omdat de sociale impact van energieprojecten groot is, betrekken we omwonenden zo vroeg mogelijk bij de planvorming. We meten de impact op nieuwe manieren en wegen dit direct mee in de besluitvorming. Ook stimuleren we brede financiële participatie, zodat mensen niet alleen de eventuele lasten, maar vooral ook de lusten van de energietransitie ervaren.

Ten derde maken we deze sociale innovaties financieel mogelijk met alternatieve financieringsvormen, zoals leningen voor energiegemeenschappen en het verkennen van impactfinanciering door vermogensfondsen.

4.4 Participatie

Bij al onze projecten vinden we het belangrijk dat mensen in de omgeving vanaf het begin van een project invloed kunnen uitoefenen op de plannen. Participatie is dus meer dan de omgeving informeren als keuzes al vaststaan. Het betekent voor ons meedenken, meepraten en samen tot betere oplossingen komen.

Daarom gaan we vanaf het begin van een project met de omgeving in gesprek, onder andere tijdens individuele gesprekken met omwonenden, wandelingen in het gebied en informatiebijeenkomsten. Ook voeren we een sociale impactanalyse uit. We maken onderscheid tussen procesparticipatie, sociale participatie en financiële participatie:

Procesparticipatie

Omwonenden en grondeigenaren kunnen tijdens het hele project meedenken over verschillende onderwerpen. Daarvoor zijn er formele en informele momenten. Voor formele inspraakmomenten, bijvoorbeeld over een gebiedsvisie of over de milieueffectrapportage (de mer-procedure) is de gemeente verantwoordelijk. We zorgen dat de participatieactiviteiten op elkaar aansluiten.

Sociale participatie

We vinden het belangrijk dat mensen in de omgeving van onze projecten daar ook van profiteren. Daarvoor investeren we bijvoorbeeld in natuurversterking en klimaatmaatregelen. Maar we hebben ook een omgevingsfonds voor brede maatschappelijke doelen en een omwonendenregeling met financiële vergoedingen voor (direct) omwonenden, waarbij je profiteert zonder geld in te leggen. Dat noemen we sociale participatie. We ontwikkelden een schillenmodel voor opbrengsten (zie Figuur 2).

Figuur 2 Het schillenmodel

Financiële participatie

Inwoners en ondernemers kunnen ook financieel meedoen in het project (mede-eigenaarschap of lokaal eigendom). Dat gebeurt meestal via obligaties, aandelen of certificaten van een lokale energiecoöperatie of energiegemeenschap.

De invulling van sociale en financiële participatie werken we uit in samenspraak met de omgeving. De omgeving kan zelf keuzes maken, binnen de duurzame kaders die POB REKS en de gemeenten hebben gesteld.

Een nieuw wind- of zonnepark heeft gevolgen voor de omgeving en haar bewoners. Daarom vinden we het belangrijk dat iedereen die in de omgeving woont daarbij betrokken wordt, kan meedenken én kan meedoen. Dat betekent dat we omwonenden informeren, ideeën laten delen en laten profiteren van de opbrengsten van duurzame energie.

[Op onze website lees je meer over participatie bij onze projecten >](#)

5. Governance en organisatie

5. Governance en organisatie

De governance van POB REKS wordt gevormd door de Aandeelhoudersvergadering (AvA), de Raad van Commissarissen (RvC) en het bestuur (directie). Deze organen functioneren binnen een stelsel van publiek en privaatrechtelijke verantwoordelijkheden en handelen in overeenstemming met de doelstellingen van POB REKS en de REKS-opgave.

5.1 Rollen van AvA, RvC en directeur-bestuurder

5.1.1. AvA

Aandeelhouders oefenen hun bevoegdheden uit via de AvA. Daarbij gaat het om:

- Sturen op strategisch niveau,
- Besluiten nemen conform de bepalingen in de statuten, en
- Aanwijzingen geven binnen de grenzen van het vennootschappelijk belang.

Naast de formele besluitvorming fungeren de aandeelhoudersvergaderingen ook als momenten van reflectie. Zo draagt de AvA niet alleen bij aan besluitvorming, maar ook aan het versterken van de onderlinge verhoudingen en het lerend vermogen binnen de governancestructuur.

5.1.2. RvC

De RvC houdt toezicht op het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen POB REKS. De RvC heeft daarbij bijzondere aandacht voor de realisatie van de publieke doelstellingen van de REKS-opgave, de onafhankelijkheid van het bestuur ten opzichte van aandeelhouders en de financiële continuïteit van de onderneming. De RvC fungeert tevens als klankbord voor het bestuur.

5.1.3. Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor de strategische en operationele aansturing van POB REKS en handelt daarbij binnen de grenzen van de DAEB-opdracht. Het gezamenlijke kader voor de samenwerking tussen de aandeelhouders, de Raad van Commissarissen (RvC), het bestuur van POB REKS en publieke partners staat in een governancecode. Deze afspraken worden vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) en jaarlijks geëvalueerd. Het bijzondere publieke karakter van POB REKS en zijn positie ten opzichte van marktpartijen is een belangrijk uitgangspunt voor deze governancecode.

5.2 Organisatie

POB REKS werkt met een klein en wendbaar team aan het realiseren van zijn doelstellingen. De directeur-bestuurder en de officemanager zijn in dienst van de onderneming. De rest van het team bestaat uit vakvolwassen professionals die de keuze krijgen om vanuit een eigen bedrijf of een bureau bij POB REKS te werken, of in dienst te komen. Kiezen zij voor zelfstandigheid, dan wordt contractueel en in de praktijk goed bewaakt dat POB REKS voldoet aan de wet DBA. Dit biedt POB REKS de mogelijkheid om de organisatie snel aan te passen, op basis van de behoefte.

Figuur 3 Het team van Publiek Ontwikkelbedrijf REKS (mei 2026)

